

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ

**Судово-медична експертиза речових доказів
біологічного походження**

План

- 1.Речові докази біологічного походження, які підлягають судово-медичній експертизі.**
- 2.Виявлення і вилучення речових доказів біологічного походження, їх пакування і направлення на дослідження.**
- 3.Експертиза крові. Статева, видова, групова належність.**
- 4.Експертиза сперми, слини, волосся та інших біологічних об'єктів.
Питання, які ставляться при направленні об'єктів на експертизу.**
- 5.Правила відправлення речових доказів біологічного походження до бюро судово-медичної експертизи та відбору зразків для порівняльного дослідження.**

Речові докази

Відповідно до ст. 98 КПК України «Речовими доказами є предмети, які були знаряддям вчинення злочину, зберегли на собі сліди злочину або були об'єктом злочинних дій, гроші, цінності та інші речі, нажиті злочинним шляхом, і всі інші предмети, які можуть бути засобами для розкриття злочину і виявлення винних або для спростування обвинувачення чи пом'якшення відповідальності».

Структура відділу СМЕ речових доказів

Об'єкти: предмети зі слідами біологічного походження

1. Рідкі речовини (кров, сперма, слина, виділення з грудних залоз і піхви, піт)

2. Частини тканин організму (волосся, нігті, шкіра, м'язова і хрящова тканини)

3. Внутрішні органи.

кров

сперма

волосся

піт та жиропіт

сеча

слина

органи та тканини

кал, жіноче молоко

кістки

сліди запаху

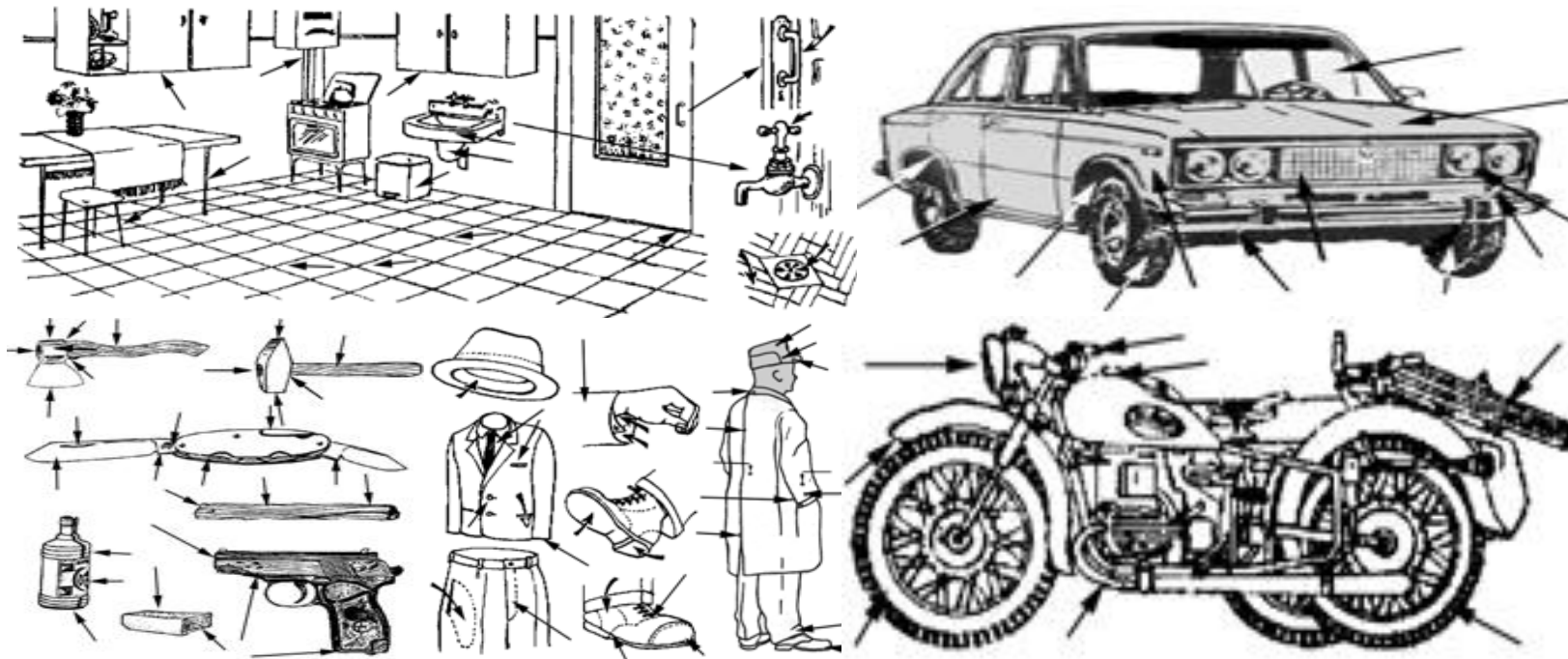

Підготовча робота зі слідами біологічного походження

- **Виявлення, фіксація об'єктів біологічного походження**
- **Вилучення об'єктів, зразків**
- **Пакування об'єктів**
- **Оформлення супровідних документів до суд.-мед. лабораторії**

На що треба звернути увагу при огляді місця події для пошуку плям крові

Плями, які просочили різні предмети

Крапель, тобто плям від падіння крові на горизонтальну площину

Класифікація окремих слідів крові

Сліди у вигляді відбитків

“Замиті води”

Плями від бризок

Калюжі крові

Бризок – плям від падіння крапель крові на нахилену площину

Калюжі крові

Відбитки пальців, підшов

Краплі крові

Патьоки крові

Бризки крові

Помарки та мазки

**Найчастіше
перед судово-
медичною
експертизою
постають такі
запитання:**

- **чи є в плямі кров;**
- **якщо є, то кому вона належить, – людині чи тварині (вид крові);**
- **групова належність крові;**
- **кількість крові, що витекла;**
- **статева належність крові;**
- **регіональне походження крові;**
- **належність крові новонародженому чи дорослій людині;**
- **давність утворення плям крові**

Виявлення слідів сперми

На світлих матеріалах плями сперми мають сіруватий чи жовтуватий колір

На матеріалах темних тонів – білуватий колір

На предметах з невсмоктуючою поверхнею сперма утворює білувато-сіруваті, інколи жовтуваті шкірочки

Домішки крові фарбують пляму в червонуватий чи рожево-червоний колір

На шкірі трупа плями сперми часто блищать, ніби вкриті лаком

Найчастіше перед судово-медичною експертизою постають такі запитання:

- **чи є на речових доказах сперма;**
- **яка її групова належність;**
- **чи може ця сперма належати підозрюваному (звинуваченому).**

Виявлення волосся

- При огляді місця пригоди (злочину) волосся може бути виявлене на різних предметах
- Може бути виявлене на потерпілому і злочинці
- При огляді трупа – на одязі, затиснутим у руці, в ділянці статевих органів
- На знаряддях злочину (молотку, сокирі при ударах ними по голові), на частинах автомобіля при наїзді і переїзді

**Найчастіше
перед судово-
медичною
експертизою
постають такі
запитання:**

- **чи є надісланий для дослідження об'єкт волоссям;**
- **належить волосся людині чи тварині;**
- **якщо тварині, то якій;**
- **якщо волосся належить людині, то з якої воно частини тіла;**
- **випало чи вирване волосся;**
- **чи мала місце дія на волосся чинників навколишнього середовища;**
- **яка групова і статева належність волосся;**
- **можливе походження волосся від певної особи (схожість).**

Виявлення слини

Найчастіше перед судово-медичною експертизою постають такі запитання:

- **чи є на речових доказах слина;**
- **яка її групова належність;**
- **чи може ця слина належат підозрюваному (звинуваченому)**

Усі вилучені об'єкти повинні:

мати етикетку, на якій
вказують:

номер і дату

прізвище
особи, назву
об'єкта

назву
дослідження,
на яке його
направляють

бути
запаковані

прізвище
судово-
медичного
експерта

Обов'язковим є супровідний документ до лабораторії (направлення), в якому стисло викладають обставини справи, мету дослідження і перелік питань, які потрібно розв'язати.

Нерідко виникає необхідність дослідження знарядь травми, транспортних засобів, одягу та інших предметів, на яких можуть бути не тільки кров чи волосся, а й часточки шкіри, м'язів, мозку й інших об'єктів.

